

13. stáció: Jézust leveszik a keresztről

Jézust keresztútja egyben Mária keresztútja is. És nemcsak ez a 14 stáció, hanem egész élete az volt, hiszen Máriának semmi nem sikerült, ami egy názáreti lány álmaiban szerepelt. Miről álmodozott Mária 15 évesen, ahogy szinte minden zsidó lány 2000 évvel ezelőtt?

Férjhez megyek, szüleim majd gondosan kiválasztják a nekem megfelelő párt, és lesz nagy, négy napig tartó esküvőm, születnek gyermekeim, felnevelem őket, békében hosszú életet élek a férjemmel, gyarapodunk anyagiakban és bölcsességben. Majd valamelyik gyerekem családjával élem meg a tisztos idős kort, ők gondoskodnak rólam. Közben ápolom népem és vallásom hagyományait. A családban és városomban hallgatnak a szavaimra, és tekintély övezt. És nagyon remélem, az én időmben jön el a Messiás, aki felszabadítja országomat a rómaiak alól.

Ebből semmi nem lett igaz. Mária minden álma összetört. Csak annyit tudott, hogy különleges módon kisbabája lett – amit a tisztességes József elfogadott –, nem született több gyereke, nem lett nagy családja, életében menekülnie kellett, férje a hagyomány szerint Jézus 15 éves korában egy összeomló állványzat alatt a közeli római város egyik építkezésénél meghalt, fia, Jézus nem alapított családot, nem lettek unokái. Fia különleges volt, már 12 éves korában elveszett, majd elment otthonról, vándortanító lett, és ő egyedül maradt. Názáreti környezete elmebetegnek tartotta fiát, Jézust, saját városában nem fogadták szívesen. Majd összeveszett a főpappal, a rómaiakkal, önmagát királynak tekintette, és végül mi maradt? Itt ez a véres test az ölben, és élete végig kegyelemkenyéren él majd egy idegen, János otthonában. És a Messiás? Hol maradt a Messiás? Továbbra is itt vannak a rómaiak, a centurio és a katonának most is gúnyosan néznek, szeretnének már túl lenni az egészen. Még jó, hogy ez az arimathiai elintézte, hogy Jézus testét ne vessék be a szemétdöbrébe – a Gyhennába –, ahogy azt a két latort már el is vitték. És ott a vadállatok már talán csemegéznek is belőlük.

Ölből az ölbe. A betlehemi jászoltól a jeruzsálemi Koponyák hegyéig. Ahogy minden anya legfőbb vágya és feladata, hogy gyermekét életben tartsa – kezdve a várandósság és kis-

babalét megpróbáltatásain. Majd a nevelésben, a hagyományok és a váltság átadásában, a féltésben. Fel-nőttként a tanácsokkal, intelmekkel. Az életben tartás: ez sem sikerült. Hét tör járja át – jövendölték neki Jézus születésekor, és lám-lám, beteljesült.

De van egy másik vonulat is, amely túlmutat a fizikai történéseken. És szenvedésén túl ez is eszébe jutott. Az angyalok, az ígéretek, a különlegesség és nem szokványos élete, a fiával való beszélgetések még a názáreti otthonban, és később is, amikor találkoztak. Majd a három év tanítói szerepének nyomán követése. Mária nemcsak a történetnek volt a tanúja és az egyik főszereplője, hanem közeli ismerője is annak a világnak, amelyet Jézus képviselt: a tanításnak Isten országáról. Hogy Isten nem olyan, mint eddig gondoltuk és hittük, és az embereknek sem úgy kellene élniük, ahogy most élnek. És ezek a szavakat ott hordta a szívében, belül a vágyaiban, álmaiban. És pontosan tudta, hogy fiának ezéért kell meghalnia. Mert mást gondolt, hitt és tanított, mint amit az ottaniak gondoltak, hittek és tanítottak. És – ahogy Ady is írja – „titkon érzi”, hogy itt még nincs mindennek vége. Nemcsak azért, mert Jézus beszélt a „harmadnapon”-ról. A születés körülményei különlegesek voltak, és egy másik világ létezéséről is szóltak. A halál körülményei is különlegesek voltak, és ha éberen figyelünk, ugyanúgy szólunk egy másik világ létezéséről, amely felülírja a hétköznapi emberi tapasztalás kereteit, és kimutat világunk zárt rendszeréből. És hogyan volt Máriának fájdalma, úgy volt reménye is. És ez csak az övé volt, hiszen ezek intim és nehezen megosztható tapasztalatok és érzések, a szív, nem pedig az elme szavai.

Igen, aki mást gondol Istenről és az emberi élet addigi kereteiről, az könnyen így végzi.

És vajon mi, 2000 év utáni, különböző élethelyzetekben lévő utódok, hogyan állunk ezzel a kérdéssel? Kérdés-e ez egyáltalán? Vagy minden tökéletes már? Ha nem is az életünkben, legalább a vágyainkban?

Így ez a stáció felveti a kérdést: Isten olyan-e, amilyennek hisszük, és úgy él-e immár ez a 7 milliárd ember, ahogy kellene? És ez ma különösen aktuális, mert a világot uraló hitek, trendek és történések figyelmen kívül hagyhatatlanul bizonyítják, hogy eze-

ket a kérdéseket kötelességünk újra és újra átgondolni. Mert nem a gazdagság van válságban, nem az erkölcs van válságban, hanem maga az ember. Az ember válságának kivételülési ezek. És mivel az embert az istenkép határozza meg, végső soron az istenkép van válságban.

Ha az istenkép nem mondja azt, hogy élj testvériségben, az emberek nem fognak abban élni. Ha az istenkép nem mondja, hogy osztozni kell, az emberek önzők maradnak. Ha az istenkép nem mondja azt, hogy légy szelíd, az emberek erőszakosok maradnak. Ha az istenkép nem beszél arról, hogy a személyiségformálás egyik eszköze a barátság és a közösség, az emberek magányosak maradnak. Persze nem mondani kell, hanem megcsinálni. És a jó példa ragadós lesz. Jó látni az új pápa egyszerű, közvetlen, pátosz és kegyességek nélküli megnyilvánulásait.

Mária feltette ezeket a kérdéseket, és válaszolt rájuk. Ezért írja azt az Apostolok cselekedetei, hogy Máriánál gyűlte össze az apostolok. Mert érezték a folytatást Mária szavaiban és életében. Akkor és ott benne tükröződött Jézus, és nemcsak az arcvonásai, hanem egész lényében is. És ahogy Mária kiválasztott volt földi életében, örök életében is az. Ezért különös módon bátorítást ad a mindennapjainkhoz, figyel ránk, sőt megjelenik itt-ott a világban, üzeneteket küld, emberi köszíveket alakít át érző szívekké. Mert ő kiválasztott a mindenkori mai napig. És nemcsak abban, hogy anya lehetett, és megélhette az öltől az ölig drámáját Jézussal.

De most itt, ennél a stációnál dráma zajlik, és minden drámának az a lényege, mondanivalója, hogy amit kívül látsz és tapasztalsz, mit gyújt meg, mit éleszt fel benned belül. Ott a belső várkastélyban, ott a hetedik ajtó mögött. Mivé alakít téged ez a kép? Mivé alakít, ha anya vagy? Mivé, ha egy egyszerű templomba járó keresztény? Mivé, ha te vagy a családtagom, barátom, munkatársam, a szomszédom, vagy egy ember a városból?

Húsvétkor Isten is ünnepelni szeretne. Nemcsak mi ünnepeljük az ő adományát, szeretetét, hanem ő is ünnepelni szeretné a mi adományunkat, szeretetünket. Tegyük meg mindent, hogy ez az Ő ünnepe is lehessen!

Garay András